

گام دوم

دربستر آموزش و پرورش

رهبر معظم انقلاب اسلامی در چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی، در بیانیه‌ای که «گام دوم انقلاب» نام گرفت، ضمن تبیینی از تحولات چهل سال قبل، اعلام کردند که انقلاب «وارد دومین مرحله خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است». نقطه عطف این بیانیه، گذاشتن این مسئولیت سنگین بر دوش جوانانی است که حدود بیست سال و بیشتر بعد از انقلاب به دنیا آمده‌اند و تجربه ملموسی از انقلابیگری و «نظریه نظام انقلابی» ندارند. مطابق بیانیه مقام معظم رهبری رسالت اصلی آموزش و پرورش آماده ساختن آنان برای ایفای مسئولیت در چنین مرحله‌ای است.

رهبر معظم انقلاب می‌گویند: «اینک در آغاز فصل جدیدی از زندگی جمهوری اسلامی، این بنده ناچیز مایلم با جوانان عزیزم، نسلی که پا به میدان عمل می‌گذارد تا بخش دیگری از جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ را آغاز کند، سخن بگویم.»^۱ ایشان، پس از تشریح شرایط چهل سال گذشته و تبیین پیروزی‌ها و شکست‌ها و توضیحی اجمالی از «سرگذشت چهل‌ساله انقلاب اسلامی»، به چگونگی دنبال کردن این مسیر می‌پردازند و خطاب به جوانان می‌گویند: «دنباله این مسیر که به گمان زیاد، به دشواری گذشته‌ها نیست، باید با همت و هوشیاری و سرعت عمل و ابتکار شما جوانان طی شود. مدیران جوان، کارگزاران جوان، فعالان جوان، در همه میدان‌های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و بین‌المللی و نیز در عرصه‌های دین و اخلاق و معنویت و عدالت، باید شانه‌های خود را زیر بار مسئولیت دهند، از تجربه‌ها و عبرت‌های گذشته بهره گیرند، نگاه انقلابی و روحیه انقلابی و عمل جهادی را به کار بندند و ایران عزیز را الگوی کامل نظام پیشرفته اسلامی بسازند.» رهبر انقلاب امیدوارند با «تلاش و مجاهدت جوانان ایران اسلامی»^۲ تحقق آرمان بزرگ این انقلاب، یعنی «ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)»^۳ نزدیک و نزدیک‌تر شود.

رهبر انقلاب در پایان این بیانیه، توصیه‌های هفت‌گانه‌ای دارند و جوانان را دعوت می‌کنند به این توصیه‌ها عمل کنند تا بتوانند به معنی واقعی کلمه در مسیر تحقق آرمان‌های ترسیم شده در گام دوم حرکت کنند.

در میان این توصیه‌ها، سه توصیه با مسئولیت ما در آموزش و پرورش ارتباط مستقیم دارد. اول، توصیه به «علم و پژوهش»، دوم توصیه به «معنویت و اخلاق» و سوم توصیه به «سبک زندگی» اسلامی.

با ملاحظه این بیانیه چند نکته قابل یادآوری است:

۱. این بیانیه گرچه خطاب به جوانان است، اما از حیث مسئولیت و وظیفه، در مرتبه اول خطاب به نهاد آموزش و پرورش و در مرتبه بعد خطاب به مسئولان و نهادهای مسئول جمهوری اسلامی ایران است.

جوانانی با همت و مجاهد که بتوانند بار سنگین مسئولیت بزرگ اعتلای انقلاب اسلامی را بر دوش کشند، از سرزمینی دیگر ظهور نخواهند کرد. این جوانان، جوانان همین کشورند و باید در دامن پدران و مادران همین مرز و بوم و با فکر و اندیشه و مهارت و همت همین معلمان و مربیان تربیت و وارد عرصه جهاد و عمل شوند.

۲. نکته دوم رسالت و مسئولیت ما در تربیت نسلی با ویژگی‌های یاد شده است. تربیت چنان نسلی نیازمند مربیانی با همان ویژگی‌ها و توانمندی‌هاست که با مسئولیت‌پذیری وارد شوند و با ایمان قوی به آینده روشن جوانان، آنچه را در توان دارند به کار گیرند و بدون عجز، در برابر مشکلات بایستند و پیش روند.

۳. شاید برخی از همکاران سخنان بالا را آرمان‌های دست‌نیافتنی و انتظارات و توقعات و اهدافی تلقی کنند که در شرایط اقتصادی و معیشتی فعلی قابل حصول نیست و نمی‌توان این مسئولیت بزرگ را بر دوش معلمان گذاشت و از آن‌ها مسئولیتی بیش از یک تدریس معمولی درخواست کرد!

حق تا حدودی با این قییل همکاران است؛ البته آنگاه که بخواهیم وظیفه را در همین حد معمولی آن تصور کنیم. اما وقتی هر یک از ما به مسئولیت خود به‌عنوان مسلمان مؤمن نگاه می‌کنیم و رسالت اسلامی خود در برابر انسان‌های دیگر را مرور می‌کنیم، به خود اجازه نمی‌دهیم به یک معامله کوچک با خدا و پیامبر اقدام کنیم. مسئولیت ما در قبال دستمزدی که می‌گیریم یک چیز است و مسئولیت ما نسبت به اسلام و انقلاب اسلامی و مبارزه با دشمنان انقلاب اسلامی چیز دیگری است. این بخش از مسئولیت است که ما را به سوی کار و تلاش تمام‌عیار و مجاهدت برای تربیت نسلی که راه را ادامه دهد می‌کشاند. نسلی که بعد از ما مشعل نورانی اسلام و انقلاب اسلامی را فروزان‌تر از قبل حفظ کند و در پرتو همین اسلام و انقلاب، آسیب‌ها و مشکلات درونی نظام اسلامی را حل کند و حرکتی بالنده‌تر و پرشتاب‌تر را به سوی آرمان‌ها رقم بزند.

این بیانیه گرچه خطاب به جوانان است، اما از حیث مسئولیت و وظیفه، در مرتبه اول خطاب به نهاد آموزش و پرورش و در مرتبه بعد خطاب به مسئولان و نهادهای مسئول جمهوری اسلامی ایران است

پی‌نوشت‌ها

۱. بیانیه گام دوم، چاپ سازمان پژوهش، ص ۸
۲. همان، ص ۱۶
۳. همان، ص ۲۶

سردبیر